

İş artışı yapılmak suretiyle karşılanabileceği anlaşılan gerekçeye dayalı ihalenin iptali hk

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2020/3286 K.

2020/2465 E. ,

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2020/2465

Karar No:2020/3286

TEMYİZ EDEN (DAVACI) :... Makine İnşaat Otomotiv Sanayi İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi

VEKİLLERİ : Av. ..., Av. ...Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Bakanlığı

VEKİLİ :Av....

İSTEMİN KONUSU :... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem : Davacı şirket tarafından, ... Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nce 04/09/2019 tarihinde açık **ihale** usulü ile gerçekleştirilen 2019/340483 **ihale** kayıt numaralı “... 900 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşİ” **ihalesinin** iptaline ilişkin 07/01/2020 tarihli işlemin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce; Mahkemenin ... tarihli ara kararı ile davalı idareden yeni revize projeleri ve düzeltilmiş teknik şartnamelerin neler olduğunun ve yeni revize projeleri ile düzeltilmiş teknik şartnamelerin maliyet çalışmasına göre oluşan artan iş kısmının hangi oranda arttığına sorulması üzerine gönderilen yeni revize projeleri ve düzeltilmiş teknik şartnameler bakımından yeni icmal maliyet tablosunun incelenmesinden yapım işi tutarının ...-TL olarak belirlendiği, davacının teklifi bakımından %10'luk iş artış tutarının ...-TL olabileceği, yeni icmal maliyet tablosuna göre %10'luk iş artış tutarının üzerinde bir maliyetin oluştuğu; bu durumda, yapım **ihalesinin**, davalı idare tarafından ihtiyaca binaen yapılan proje değişikliği nedeniyle ve bu değişikliğin iş artışı yoluyla karşılanamayacağı gerekçesiyle iptal edildiği görülmekte olup, bu kapsamda kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda ve somut verilere dayalı olarak tesis edilen dava konusu işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Davacı tarafından, 4734 sayılı Kanun'un 39. maddesi uyarınca **ihale**yi iptal etme yetkisinin, **ihale** yetkilisine ait olmadığı, **ihale** komisyonunca **ihalenin** iptaline karar verilmesi gerektiği; davalı idarece bildirilen iptal gerekçesinin, anılan madde ve gerekçesiyle uyumlu olmadığı, **ihalenin** iptali işleminin hukuki bir dayanağının bulunmadığı; 4737 sayılı Kanun'da **ihalenin** iptali yönünde idareye takdir yetkisi tanınmışsa da bu yetkinin sınırsız olmadığı, davalı idarece, bu yetkinin keyfi olarak kullanıldığı; idarece, yapım işi **ihalesine** çıkılmadan önce uygulama projesinin hazırlanması ve uygulama projesindeki miktar ve metrajlar esas alınmak suretiyle işin yaklaşık maliyetinin hazırlanması ve **ihalede** uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak anahtar teslimi götürü bedel üzerinden teklif alınması gerektiği; revize **ihale** dokümanı incelendiğinde, her iki

projenin ve şartnamenin aynı olduğu ancak idare tarafından mahkemeye sunulan revize yaklaşık maliyet hesabı ile **ihale** aşamasında hazırlanan yaklaşık maliyet hesaplarında ciddi maliyet farklarının bulunduğu; anahtar teslimi götürü bedel üzerinden teklif alınan işlerde nakliye giderleri yükleniciye ait olup yüklenici nakliye için ilave ödeme talebinde bulunamayacağı, nakliye giderlerinin iş artışını gerektirmediği, nakliye giderleri yüklenicinin sorumluluğunda olduğundan işin yaklaşık maliyetinde olup olmamasına bakılmaksızın yüklenicinin yapmak zorunda olduğu, belirtilen hususlar birlikte değerlendirildiğinde, bazı imalat kalemlerine nakliye giderlerinin eklenmesinin yaklaşık maliyet tutarının yükseltilmesi amacı dışında bir fonksiyonunun bulunmadığı; idare tarafından, hangi iş kalemlerinde hangi miktarda artış olacağını ve nasıl bir değişiklik yapılacağını teknik belgelerde açıkça belirtmek yerine yaklaşık maliyetteki porsantaj oranlarında artırıma gidilmek suretiyle iş artışı olduğu izlenimi verilmeye çalışıldığı; halı saha imalatının ilave edildiği görülmekle birlikte, **ihale** dokümanı içerisinde verilen ve revize proje olarak mahkemeye sunulan projelerde halı saha imalatı ile ilgili hiçbir açıklama ve imalat detayının bulunmadığı, projesi oluşturulmayan bir imalat için maliyet hesabı yapılarak yaklaşık maliyetin yükseltildiği, söz konusu halı saha yapımına ait bir gerekçenin bulunmadığı; zira, imalatın gerçekleştirileceği üniversite kampüsü içerisinde, birçok spor kompleksinin bulunduğu, halı saha yapılacak bir alanının bulunmadığı, halı saha imalatının elektrik ve inşaat toplam tutarının ...-TL olarak hesaplandığı, halı saha imalatının iş artışı yapılmak suretiyle çok rahatlıkla gerçekleştirilebileceği hususları birlikte değerlendirildiğinde, iptal gerekçesinin teknik, hukuki ve mali bir dayanağının bulunmadığı, aynı dönemde yapılan **ihale**lerden sadece dava konusu **ihalenin** belirtilen gerekçelerle iptal edildiği, dava konusu işlemin hukuka aykırı olarak tesis edildiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Davalı idare tarafından, İdare Mahkemesi kararının usul ve yasaya uygun olduğu, davacı tarafından ileri sürülen iddiaların mesnetsiz olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler ile Dairemizin 09/09/2020 tarih ve E:2020/2465 sayılı ara kararı cevabı incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY:

... Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nce 04/09/2019 tarihinde açık **ihale** usulü ile gerçekleştirilen 2019/340483 **ihale** kayıt numaralı "...900 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşi" **ihalesine** 29 istekli katılmıştır. Davalı idarece **ihalenin** yaklaşık maliyeti ...-TL, sınır değeri ise ...-TL olarak belirlenmiştir. **İhaleye** katılan isteklilerden belgeleri eksiksiz, teklif mektubu ve geçici teminatı usulüne uygun olduğu tespit edilen 27 firmanın teklifi değerlendirmeye alınmış, bir firma tarafından sunulan teklifin aşırı düşük olması nedeniyle, kendisinden açıklama istenmiş olup ilgili firma tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklaması uygun bulunmayarak teklifi değerlendirme dışı bırakılmıştır. **İhale** komisyonunun 11/12/2019 tarihli işlemi ile davacı şirket tarafından sunulan belgelerin tam ve eksiksiz olduğu tespit edilerek, ekonomik açıdan en avantajlı teklifin KDV hariç ...-TL ile davacı şirket tarafından sunulduğu belirtilerek anılan **ihalenin** davacının uhdesinde bırakılmasına karar verilerek **ihale** yetkilisinin onayına sunulmuştur. **İhale** yetkilisinin 07/01/2020 tarihli kararı ile

“uygulama projelerinde, vaziyet planında ve teknik şartnamelerde yapılan incelemeler neticesinde elektrik, mekânîk projelerinde ve vaziyet planında değişikliklerin gerekli olduğunun tespit edildiği, yeni revize projelerine ve düzeltilmiş teknik şartnamelerine istinaden yapılan yaklaşık maliyet çalışmasına göre oluşan artan iş kısmının sözleşme şartları ile yapılmasının mümkün olmadığı” gerekçe gösterilmek suretiyle **ihalenin** iptaline karar verilmiştir.

Bunun üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

4734 sayılı Kanun’un “Temel ilkeler” başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, “İdareler, bu Kanuna göre yapılacak **ihale**lerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.” kuralı yer almaktadır.

4734 sayılı Kanun’un “Bütün tekliflerin reddedilmesi ve **ihalenin** iptali” başlıklı 39. maddesinde, “**ihale** komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek **ihale**yi iptal etmekte serbesttir. **ihalenin** iptal edilmesi hâlinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması hâlinde, **ihalenin** iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.” kuralı yer almıştır.

Anılan Kanun’un “**ihalenin** karara bağlanması ve onaylanması” başlıklı 40. maddesinde, 37 ve 38. maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda **ihalenin**, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılacağı, **ihale** komisyonunun gerekçeli kararını belirleyerek **ihale** yetkilisinin onayına sunacağı, kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanlarının, teklif edilen bedellerin, **ihalenin** tarihinin ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığının, **ihale** yapılmamış ise nedenlerinin belirtileceği, **ihale** yetkilisinin, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde **ihale** kararını onaylayacağı veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal

edeceği, **ihalenin**; kararın onaylanması hâlinde geçerli, iptal edilmesi hâlinde ise hükümsüz sayılacağı kurala bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Aktarılan kanunî düzenlemeler karşısında, **ihale** komisyonunca alınacak kararlarda ve bu kararların **ihale** yetkilisince onaylanmasında kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda takdir yetkisinin kullanılması gerektiği açık olup bu yetki kullanılırken hukuken geçerli seçenekler arasından tercihte bulunulması ve işlemin yapılıp yapılmaması noktasında makûl ve meşru sebepler dikkate alınarak karar verilmesi gerekmektedir. **ihale** işlemleri bakımından takdir yetkisinin denetiminde, 4734 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan temel **ihale** ilkelerinin gözetilmesi gerektiği gibi idare hukukuna hâkim olan hukukî güvenirlik, idari istikrar gibi ilkelerin de dikkate alınması gerekmektedir.

4734 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen ve idarelerin yapılacak **ihale**lerde sağlamakla sorumlu olduğu rekabet, ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin sağlanamaması durumunda **ihalenin** iptal edilebileceği açıktır.

Dairemizin 09/09/2020 tarihli ara kararı ile davalı idareden, uygulama projelerinde, vaziyet planında ve teknik şartnamede değişiklik yapılması zorunluluğunun ne zaman ve nasıl anlaşıldığı; yeni revize projeleri ve düzeltilmiş teknik şartnamelerin hangi tarihte hazırlanmaya başlandığı, bu çalışmaların ne kadar sürede tamamlandığı, bu değişiklikler için daha önceden bir teknik çalışma yapılıp yapılmadığı, yapıldı ise yapılma tarihleri de anlaşılacak şekilde buna ilişkin tüm bilgi ve belgeleri içeren işlem dosyasının gönderilmesi istenmiş; genel maliyet tablolarına ilişkin olarak, maliyet tablosunda yer alan, örneğin "A Blok Yurt Binası İnşaat İmalatları" ...-TL iken ...-TL'ye çıktığı, bu maliyetin alt kalemleri incelendiğinde ise "Temel Betonarme İmalatları" kaleminin maliyetinin ...-TL'den ...-TL'ye çıktığı, "Kazı Dolgu Yalıtım Drenaj" işlerinin ...-TL'den ...-TL'ye, "Doğrama İmalatları"nın ...-TL'den ...-TL'ye çıktığı, keza "Elektrik Tesisatı, Doğrama İmalatları, Mekanik Tesisatı" gibi

tüm alt kalemlerin arttığı, aynı şekilde “B Blok Yurt Binası, C Blok Yurt Binası ve D Blok Sosyal Tesis Binası” inşaat kalemlerinde artışlar olduğu, toplam maliyeti önemli ölçüde artıran iş kalemlerinin maliyet artış nedenlerinin, özellikle de temel inşaatındaki kazı, demir, beton ve kalıp miktarındaki artış nedenlerinin ayrıntılı olarak açıklanması istenmiş; **ihalenin** ilk yaklaşık maliyetinde yer verilmeyen nakliye giderlerinin sonradan hazırlanan yaklaşık maliyet cetveline eklenmesinin gerekçesi sorulmuş; halı saha inşaatına ne zaman karar verildiği, bunun iş artışı ile ya da ayrı bir **ihale** ile yaptırılmamasının gerekçelerinin belirtilmesi ve **ihale** tarihinin 11/12/2019, **ihalenin** iptal tarihinin ise 07/01/2020 olduğu göz önüne alındığında, arada geçen sürede **ihaleye** ilişkin hangi işlemlerin yapıldığı ve kararların alındığı, bunlara ilişkin bilgi ve belgelerin onaylı bir örneğinin gönderilmesi istenilmiş; dava konusu **ihalenin** gerçekleştirildiği tarihte kaç adet öğrenci yurdu **ihalesi** yapıldığı, diğer öğrenci yurtları **ihale**lerinde de proje değişikliği ya da plan değişikliği yapıp yapılmadığı, bu **ihale**lerden de aynı gerekçe ile iptal edilen olup olmadığı sorulmuş; iptal edilen **ihale** konusu işe ilişkin olarak ek imalatları da kapsayan yeni bir **ihaleye** çıkılıp çıkılmadığı, çıkıldı ise neticesinin bildirilmesi istenilmiştir.

Davalı idare tarafından ara kararına verilen cevapta, 26/09/2019 tarihinde, aşırı düşük sınır değerinin altında kalan iş ortaklığınca idarelerine sunulan aşırı düşük sorgulama dosyası incelenirken söz konusu işin yaklaşık maliyetinin hatalı hesaplandığının fark edildiği, yaklaşık maliyetin düzeltilmesine karar verildiği, proje müellifi tarafından hazırlanan rapor doğrultusunda yaklaşık maliyet kaynaklı teknik şartnameler ve mahal listelerinin revize edildiği, bunlara bağlı olarak uygulama projelerinde ve vaziyet planında da değişiklik yapıldığı; idarelerince alınan karar doğrultusunda, “uygun olan yurt projelerinde spor sahaları, spor tesisleri vb.” eklenmesi hususunun yapılan revize uygulama projelerinde dikkate alındığı; **ihaleye** katılan

tüm isteklilere, **ihalenin** iptal edildiğinin bildirildiği; dava konusu **ihalenin** gerçekleştirildiği süreçte idarelerince 20 adet yurt inşaatı **ihalesinin** gerçekleştirildiği, “... 4000 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşi **ihalesinin**” iptaline karar verildiği; dava konusu **ihalenin** iptali üzerine idarelerince 22/10/2020 tarihinde yeni bir **ihale** yapıldığı ve teklif değerlendirme aşamasının devam ettiği belirtilmiştir.

Davalı idare tarafından ara kararına verilen cevabın ekinde yer alan proje müellifi raporunda ise **ihale** eki mekanik tesisat uygulama projelerinde, yangın tesisat uygulama projelerinde yapılan revizelere göre elektrik ana pano odalar ve elektrik sistem odalarının yangından korunması için uygulanan FM 200 gazlı söndürme sistemi birim fiyatı uygulanacak alanın hacmine göre hesaplanarak projenin düzeltilmesi nedeniyle mekanik tesisat yaklaşık maliyet hesaplarının güncellendiği, yurt binalarına ait doğal gaz ana hatları, RMS istasyonu gibi işlemler ile doğal gaz tesisatı muayenelerinin uygulama projelerinde düzeltilerek **ihale** kapsamına dahil edildiği, mekanik tesisat uygulama projeleri eki ısıtma tesisatı içerisinde bulunan pex kolektörlerinin korunması için gerekli olan kolektör dolaplarının uygulama projelerinde düzeltilerek **ihale** kapsamına dahil edildiği; **ihale** eki tesisat uygulama projelerinde, altyapı projelerinde OG, yerel elektrik firmasının verdiği enerji müsaadesi hükümleri çerçevesinde düzeltildiği, mahal listesi ve yaklaşık maliyetin güncellendiği, telefon, data ve CCTV proje hatalarının düzeltildiği, buna istinaden mahal listesi ve yaklaşık maliyetin güncellendiği; “... 900 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşi” dikkate alındığında, konaklama sayıları ve mevcut kampüs olanları gözlemlenerek yurt sahasının şehir merkezinden uzakta yer alması nedeni ile yurttaki konaklama ihtiyacını karşılayan öğrencilerin sosyal aktivite alanının olmasından dolayı mevcut yurtlar ile yapılması planlanan yurtlar dahil öğrencilerin kampüs içerisinde sağlıklı vakit geçirebilmek için yapımı planlanan yurt kapsamında kapalı saha imalatlarının planlandığı; **ihale** dokümanında yer alan, mimari uygulama

projeleri ve detay projeleri ile sistemlerine göre İnşaat ve Genel ve Özel Teknik Şartnamesi'nde özel poz tanım ve açıklamaları ile hatalı olan pozların düzeltildiği; **ihale** eki uygulama projelerine göre söz konusu işin yaklaşık maliyet hesaplarında uygulama esnasında şantiye mahalinde ocak ve/veya fabrikalardan transfer edilmesi gereken malzemelerin yoğunluk ve miktarlarına göre nakliye bedelleri hesaplarda bulunmamasından dolayı nakliye hesapları bölgeden alınan krokiye göre ek olarak hesaplandığı; inşaat, mekanik tesisat, elektrik tesisat imalatlarının proje ve detay sistemlerine göre yaklaşık maliyet hesaplarında kullanılan özel pozların birim fiyat ve/veya analizlerinde proforma faturalarını güncelleyerek değişen kur farkından ve proforma birim fiyatlarına göre özel pozların birim fiyatlarının güncellendiği, ayrıca **ihale** esnasında henüz fiyatı yayınlanmamış kurum pozları ile özel pozlardan, analizi olmayan artış katsayısı (Yİ-ÜFE) yapıldığı; **ihale** eki statik uygulama projelerine göre düzenlenen yaklaşık maliyet hesaplarında inşaat kaba imalatların (temel ve istinat duvarı) metraj hatalarının düzeltilerek yaklaşık maliyet hesaplarının güncellendiği ifade edilmiştir.

Davacı tarafından ara kararı cevabına karşı verilen beyanlarda ise proje müellif raporunun, ara kararına mesnet teşkil etmek amacıyla düzenlendiği, proje değişikliğinin aşırı düşük teklif sorgulaması neticesinde öğrenildiği iddiasının mesnetsiz olduğu, bu süreçte davalı idarece **ihale** dokümanında revize düşünülmendiği, **ihale** sürecine devam edildiği, aşırı düşük teklife ilişkin açıklamalara yönelik bilgi ve belgelerin teyidi için meslek odaları ve vergi dairelerinde evrak talep edildiği, bilinçli bir şekilde **ihalenin** iptal edildiği, **ihalenin** iptali üzerine aynı iş için davalı idarece ikinci bir **ihalenin** 22/10/2020 tarihinde yapıldığı, bu **ihalede** yaklaşık maliyetin ...-TL olarak, sınır değerinin ise, ...-TL olarak belirlendiği, **ihalenin**, ...-TL ile bir iş ortaklığı üzerinde bırakıldığı, iki **ihale** arasında ...-TL fark bulunduğu, davalı idarece **ihalenin** iptal gerekçesinin somut bir şekilde ortaya koyulmadığı, kaynakların verimli kullanılması ilkesine aykırı

hareket edildiği; "... 4000 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşi" **ihalesinin** proje revizyonu nedeni ile değil, "**ihale** dokümanındaki uyumsuzluklar" nedeniyle iptal edildiği; davalı idarece sözleşme türünün anahtar teslim götürü bedel olarak belirlendiği, bu kapsamda şirketlerince iş anahtar teslimi ile bir bütün olarak taahhüt edildiğinden projede revizyona gerek olmadığı, proje revizyonu olarak sunulan açıklamaların gerçeği yansıtmadığı, davalı idare tarafından yapılan 20 **ihalenin** hiçbirinde anılan gerekçe ile **ihalenin** iptaline karar verilmediği; anahtar teslim götürü bedel işte, iş kalemi olamayacak ve esasa etkisi bulunmayan tutar nedeni ile **ihalenin** iptaline karar verilemeyeceği, inşaata ait statik hesaplarında hiçbir revize yapılmadığı, projede bulunan detayların tamamıyla aynı olduğu, sadece yaklaşık maliyetlerdeki hesap cetvellerindeki miktarlarla oynandığı, statik hesabın yapılması için zemin etütlerinin de yeni baştan yapılması gerektiği, ancak hiçbir etüt çalışması yapılmadığı, idarece yanıltıcı beyanda bulunduğu; tüm bloklarda betonarme imalatları kalıp, demir ve beton dahil bu imalat çerçevesinde imalatlar ve miktarlar mevcut proje ile revize projede aynı olduğu, sadece maliyet hesabına eklenen nakliye pozunu nedeniyle yaklaşık maliyetin yükseltildiği, nakliyelerin de anahtar teslimi götürü bedel olarak **ihale** edilen işe dahil olduğu belirtilmiştir.

Dosyadaki bilgiler ile davalı idarenin, Dairemizin ara kararına verdiği cevap birlikte değerlendirildiğinde; **ihalede** 29 teklif verildiği, 27 teklifin geçerli bulunduğu, yaklaşık maliyetin ...-TL, sınır değerin ise ...-TL olarak belirlendiği, davacı tarafından ise ...-TL teklifte bulunduğu, buna göre ...-TL (%26,10) kırım yapıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu **ihalede** teklifler 04/09/2019 tarihinde alınmış, **ihale** komisyonu teklifleri 11/12/2019 tarihinde değerlendirerek **ihaleyi** davacı şirket üzerinde bırakmış, **ihale** yetkilisince 07/01/2020 tarihinde **ihale** iptal edilmiş, gerekçe olarak da "uygulama projelerinde, vaziyet planında ve teknik şartnamelerde yapılan incelemeler neticesinde elektrik, mekânîk projelerinde ve vaziyet planında

değişikliklerin gerekli olduğunun tespit edildiği, yeni revize projelerine ve düzeltilmiş teknik şartnamelerine istinaden yapılan yaklaşık maliyet çalışmasına göre oluşan artan iş kısmının sözleşme şartları ile yapılmasının mümkün olmadığı" belirtilmiştir.

İdarenin **ihalenin** iptaline ilişkin gösterdiği yaklaşık maliyetin, artan imalat girdileri sonucunda yükseldiği gerekçesi, geçmiş tarihte yapılmış ve teklif alınmış **ihale** bedelleri karşısında idarenin kullanacağı kamu kaynağı yönünden olumsuz değil, aksine olumlu bir gösterge olduğu, **ihalenin** daha sonra yeniden gerçekleştirilmesi hâlinde tamamlanan **ihale** sonucundan daha yüksek maliyetle karşılaşılabileceği; yeni bir **ihale** gerçekleştirilmesi hâlinde ise her durumda **ihalenin** mevcut **ihaleden** daha geç sonuçlanacağı; nitekim, davalı idarenin **ihale** konusu işi gerçekleştirme iradesinin devam ettiği, dava dosyasına sunulan belgelerden **ihale** konusu iş için yeni bir **ihalenin** gerçekleştirildiği, bu **ihalede** ise yaklaşık maliyetin ...-TL, sınır değerinin ...-TL olarak belirlendiği, **ihalenin** ...-TL ile bir iş ortaklığı üzerinde bırakıldığı görülmektedir.

Bu itibarla, davalı idarece projelerde değişiklik yapılmaksızın bazı iş kalemlerine yönelik yaklaşık maliyetin yükseltildiği, anahtar teslimi götürü bedel üzerinden teklif alınan işlerde nakliye bedellerinin yükleniciye ait olduğu halde bazı iş kalemlerine nakliye bedelleri eklenmek suretiyle yaklaşık maliyet tutarının yükseltildiği, bazı iş kalemlerinde ise poz numaralarının değiştirilmek suretiyle piyasadan yeniden alınan fiyat teklifleri ile bu iş kalemlerinin maliyetlerinin yükseltildiği, sadece yeni iş kalemi olarak halı saha imalatının eklenmesine karşın proje ve teknik şartnamelerde halı saha imalatına ilişkin bir açıklamanın yer almadığı, **ihale** konusu işin yapılacağı alanda halı saha yapılabilecek bir alanın bulunmadığı, üniversite tarafından sonradan tahsis edilecek bir alana bu sahanın yapılacağı, halı saha imalatının elektrik ve inşaat tutarlarının ...-TL olarak hesaplandığı dikkate alındığında, bu miktarın teklif tutarının %10'u olan ...-TL'nin çok altında olduğu, söz konusu imalatın

idarenin belirlediği fiyatlardan yapılması durumunda dahi, iş artışı yapılmak suretiyle karşılanabileceği anlaşıldığından, davalı idare tarafından hukuken geçerli kabul edilebilecek makul ve somut gerekçeler ortaya konulmaksızın tesis edilen **ihale**nin iptal edilmesine ilişkin dava konusu işlemden hukuka uygunluk, davanın reddi yönündeki İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne;
- 2.2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,
3. DAVA KONUSU İŞLEMİN İPTALİNE,
- 4.Ayrıntısı aşağıda gösterilen ilk derece ve temyiz yargılama giderleri toplamı ...-TL ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca ...-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,
- 5.Posta giderleri avansından artan tutarın ve istemi hâlinde ilk derece ve temyiz aşamalarında kullanılmayan (...-TL + ...-TL) toplam ...-TL yürütmeyi durdurma harçlarının davacıya iadesine,
6. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,
7. 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 26/11/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi